

Suvestinė redakcija nuo 2019-11-22 iki 2020-02-26

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-09-04, i. k. 2015-13550

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL MARIJAMPOLĖS REGIONO INTEGRUOTOS TERITORIJŲ VYSTYMO
PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2015 m. rugsėjo 4 d. Nr. 1V-693
Vilnius

Vadovaudamasis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, 7.8.7 papunkčiu,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1V-973](#), 2018-12-27, paskelbta TAR 2018-12-27, i. k. 2018-21502

t v i r t i n u Marijampolės regiono integruotą teritorijų vystymo programą (pridedama).

Vidaus reikalų ministras

Saulius Skvernelis

MARIJAMPOLĖS REGIONO INTEGRUOTA TERITORIJŲ VYSTYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės regiono integruotoje teritorijų vystymo programoje (toliau – Marijampolės regiono ITV programa) pateikiama Marijampolės regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijos situacijos analizė, vystymo tikslai, uždaviniai ir priemonės, programos veiksmų planas.

- 2. Marijampolės regiono ITV programoje ir jos prieduose vartojami šie sutrumpinimai:
 - 2.1. AM – Aplinkos ministerija;
 - 2.2. ES – Europos Sąjunga;
 - 2.3. GIS – geografinės informacinės sistemos;
 - 2.4. KM – Kultūros ministerija;
 - 2.5. SM – Susisiekimo ministerija;
 - 2.6. LEZ – laisvoji ekonominė zona;
 - 2.7. UAB – uždaroji akcinė bendrovė;
 - 2.8. VRM – Vidaus reikalų ministerija;

II SKYRIUS MARIJAMPOLĖS REGIONO ITV PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJOS SITUACIJOS ANALIZĖ

3. Atliekant Marijampolės regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijos situacijos analizę analizuojama apie regioną (apskritį) ir savivaldybes pateikiama statistinė ir kita informacija, ir, jeigu tokia informacija prieinama, statistinė arba GIS informacija apie gyvenamąsias vietas ar jų dalis (Marijampolės regiono ITV programoje nurodytas tikslines teritorijas ir susietas teritorijas). Laikoma, kad didžiausią įtaką socialinei, ekonominei, demografinėi, aplinkos būklei, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimams daro savivaldybių centruose (pagrindiniuose urbanistiniuose centruose) vykstantys procesai, todėl pagal Marijampolės regiono ITV programą vykdomos priemonės ir veiksmai turės įtakos visai konkrečios savivaldybės teritorijai (lems efekto ir rezultato rodiklių pokyčius).

4. Rengiant Marijampolės regiono ITV programą vadovaujamosi šių Marijampolės regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijai taikomų planavimo ir teritorijų planavimo dokumentų ir teisės aktų nuostatomis:

4.1. Lietuvos Respublikos partnerystės sutarties, patvirtintos 2014 m. birželio 20 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2014) 4234 (toliau – Partnerystės sutartis) 1.1 dalies „Teritorinė plėtra ir regioninė politika“, 3.1 dalies „Integruotas teritorinės plėtros požiūris“, 3.1.2 dalies „Integruotos teritorinės investicijos (ITI)“ nuostatomis;

4.2. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397, 4 skirsnio „Integruotos teritorinės plėtros aprašymas“, 7 ir 8 prioritetų „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ bei „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ nuostatomis;

4.3. 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“, nuostatomis;

4.4. 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 19 d. nutarimu Nr. 172 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“, nuostatomis: tikslu „didinti teritorinę sanglaudą regionuose“; uždaviniu „spręsti tikslinėms teritorijoms (gyvenamosioms vietovėms) būdingas problemas, didinant konkurencingumą ir gyvenamosios vietos patrauklumą, skatinant ekonomikos augimą“;

4.5. Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano“ (toliau – Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas);

4.6. Marijampolės apskrities teritorijos bendruoju (generaliniu) planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 1298 „Dėl Marijampolės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano patvirtinimo“ (toliau – Marijampolės apskrities teritorijos bendrasis planas);

4.7. Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1V-480 „Dėl Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairių patvirtinimo“.

5. Socialinei, ekonominei, demografiniai, aplinkos būklei, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimams (klimato kaitai) regione didžiausią įtaką daro šie veiksniai:

5.1. Marijampolės regionas kaip ir daugelis Lietuvos regionų, pasižymi gyventojų skaičiaus mažėjimu, tačiau dėl santykinai palankios gyventojų amžiaus struktūros artimiausiu metu gali išlaikyti pakankamą darbo jėgos pasiūlą:

5.1.1. gyventojų skaičius Marijampolės regiono savivaldybėse mažėjo sparčiau, negu vidutiniškai šalyje. 2015 m. sausio 1 d. gyventojų skaičius Marijampolės regione buvo 115,8 tūkst., ir nuo 2011 m. sausio 1 d. sumažėjo 9,2 proc. (šalyje per tą patį laikotarpį sumažėjo 7 proc.). Sparčiau negu vidutiniškai šalyje gyventojų skaičius mažėjo visose regiono savivaldybėse (sparčiausiai – Vilkaviškio rajono savivaldybėje (-10,6 proc.), lėčiausiai – Kalvarijos savivaldybėje (-7,2 proc.)). Tačiau Marijampolės regione darbingo amžiaus gyventojų skaičius mažėjo lėčiau negu vaikų ir pagyvenusių asmenų skaičius (regione -5,2 proc., Vilkaviškio rajono savivaldybėje – -6,3 proc., Kalvarijos savivaldybėje -2,5 proc.), taip pat miestų gyventojų skaičius (Marijampolės regiono savivaldybių centruose gyventojų nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2015 m. sausio 1 d. sumažėjo vidutiniškai 6,5 proc., daugiausiai regiono administraciniame centre – Marijampolėje (-6,9 proc.)). Visų regiono savivaldybių centrų gyventojų skaičius mažėjo lėčiau, negu šalies gyventojų skaičius (miestų gyventojų skaičiaus pokyčiai iš esmės atitiko ir šalies miestų (išskyrus 5 didžiausius šalies miestus) tendenciją. Gyventojų skaičiaus mažėjimą regione labiausiai lėmė mažėjantis kaimo gyvenamųjų vietovių gyventojų skaičius, o darbingo amžiaus gyventojų dalis didėjo (2015 m. sausio 1 d. pasiekė 60,5 proc. visų gyventojų ir nedaug skyrėsi nuo Lietuvos vidurkio (61,5 proc.)).

5.1.2. Marijampolės regiono ir daugelio jį sudarančių savivaldybių santykinai palankią demografinę struktūrą rodo demografinės senatvės koeficientas (nustatomas pagal pagyvenusių asmenų ir vaikų santykį). Marijampolės regione 2014 m. šis koeficientas siekė 125 (šalyje – 126), Kalvarijos, Kazlų Rūdos ir Marijampolės savivaldybėse demografinės senatvės koeficientas (siekęs atitinkamai 110, 121 ir 116) buvo mažesnis už šalies ir regiono demografinės senatvės koeficientą, Vilkaviškio rajono savivaldybėje šis koeficientas siekė 131 ir šalies vidurkį neženkliai (4 proc.) viršijo, ir tik Šakių rajono savivaldybėje demografinės senatvės koeficientas buvo pastebimai didesnis už šalies (143 arba 113 proc. šalies vidurkio). Tai yra, daugelis Marijampolės regioną sudarančių savivaldybių yra išlaikiusios santykinai subalansuotą demografinę struktūrą, ir gyventojų skaičių veikiant tik natūraliai kaitai (gimstamumui ir mirtingumui), daugelis Marijampolės regiono miestų gali išlaikyti gana stabilų gyventojų skaičių (gyventojų skaičiui mažėjant apie 0,5 proc. per metus);

5.1.3. pagrindinė gyventojų skaičiaus mažėjimo priežastis Marijampolės regiono savivaldybėse yra neigiama vidaus ir užsienio neto migracija:

5.1.3.1. 2011–2014 m. migracija lėmė 69,5 proc. bendro gyventojų skaičiaus sumažėjimo Marijampolės regione (šalyje – 66 proc.). Gyventojų skaičiaus pokytis dėl migracijos 2011–2014 m. Marijampolės regione siekė vidutiniškai 1,1 proc. (gyventojų dėl migracijos mažėjo 1,6 karto sparčiau, negu vidutiniškai Lietuvoje), 2014 m. – 0,9 proc. (2,3 karto daugiau, negu vidutiniškai Lietuvoje). 2011–2014 metais mažėjant tarptautinei migracijai iš Lietuvos pastebimai mažėja ir migracijos veiksnio svarba gyventojų skaičiaus pokyčiams šalyje (2011 m. migracija lėmė 75,8 proc. gyventojų skaičiaus pokyčio šalyje, 2014 m. – 55 proc.), Marijampolės regione ir ji sudarančiose savivaldybėse neigiama neto migracija mažėja daug lėčiau, todėl ir 2014 m. 63,8 proc. neigiamo gyventojų skaičiaus pokyčio lėmė gyventojų migracija;

5.1.3.2. santykinai (lyginant natūralia kaita) didžiausią neigiamą poveikį demografinėi ir socialinei aplinkai migracijos veiksnys turėjo Marijampolės savivaldybei (lėmė 77 proc. 2011–2014 m. neigiamo gyventojų skaičiaus pokyčio) ir Vilkaviškio rajono savivaldybei (68,5 proc. 2011–2014 m. neigiamo gyventojų skaičiaus pokyčio), kuri kartu pasižymėjo didžiausiu iš Marijampolės regiono savivaldybių gyventojų skaičiaus pokyčiu dėl migracijos (vidutiniškai -1,3 proc. gyventojų per metus) ir dėl neigiamos natūralios kaitos (vidutiniškai -0,7 proc. gyventojų per metus).

5.1.3.3. Šakių rajono savivaldybėje (kurioje dėl susiformavusios nepalankios demografinės struktūros svarbesne tampa neigiama gyventojų kaita), taip pat Kazlų Rūdos ir Kalvarijos savivaldybėse (pasižyminčiose ir lėčiausiai iš regiono savivaldybių mažėjančiu gyventojų skaičiumi) migracijos dalis gyventojų pokyčio struktūroje iš esmės atitiko šalies tendenciją (2011–2014 m. siekė nuo 60 iki 68 proc., 2014 m. sumažėjo iki 52-55 proc.), tačiau neigiama neto migracija, lyginant su gyventojų skaičiumi, buvo didesnė, negu vidutinė šalyje;

5.1.3.4. didelis gyventojų skaičiaus pokytis dėl migracijos (lyginant su gyventojų skaičiumi ir (arba) gyventojų pokyčio struktūroje) visose Marijampolės regioną sudarančiose savivaldybėse reiškia, kad gyventojų skaičiaus mažėjimą šiose savivaldybėse lemia socialinės ir ekonominės priežastys (mokamas darbo užmokestis, nedarbas, užimtumo galimybės, gyvenamosios aplinkos ir viešųjų ir privačių paslaugų kokybė ir kt.). Tai reiškia ir tai, kad demografiniai procesai Marijampolės regione gali būti iš dalies valdomi (kas būtų sunkiai įmanoma, jeigu gyventojų skaičius mažėtų dėl per ilgą laikotarpį susiformavusios gyventojų amžiaus struktūros) – pašalinus gyventojų išvykimą iš regiono lemiančias socialines ir ekonomines priežastis.

5.2. Darbo jėgos pasiūlos ir paklausos struktūrinis neatitikimas – 2011 m. registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (toliau – registruotas nedarbas) Marijampolės regione buvo artimas šalies vidurkiui (siekė 12,9 proc., arba 98,5 proc. šalies vidurkio), 3 iš 5 regiono savivaldybių – Marijampolės savivaldybėje, Kazlų Rūdos savivaldybėje ir Šakių rajono savivaldybėje registruotas nedarbas buvo žemesnis už šalies vidurkį, Vilkaviškio rajono savivaldybėje šalies vidurkį viršijo nežymiai (6 proc.). Santykinai aukštu registruoto nedarbo lygiu (16,5 proc., arba 126 proc. šalies vidurkio) išsiskyrė tik Kalvarijos savivaldybė. 2011–2014 m. visoje šalyje vykstant ciklinio (nulemtos ekonominės recesijos) nedarbo mažėjimui, didesnėje dalyje Marijampolės regiono savivaldybių registruotas nedarbas mažėjo itin lėtai: Marijampolės regione 2014 m. registruotas nedarbas siekė 11 proc. ir, lyginant su 2011 metais, sumažėjo 14,7 procento (šalyje per tą patį laikotarpį registruotas nedarbas sumažėjo nuo 12,9 iki 9,5 proc., arba 27,5 procento), tai yra – Marijampolės regione registruotas nedarbas mažėjo beveik du kartus lėčiau, negu vidutiniškai šalyje, didėjo tiek regioną sudarančių savivaldybių registruoto nedarbo lygio skirtumas nuo šalies vidurkio, tiek vidiniai registruoto nedarbo netolygumai. Vienintelėje Marijampolės savivaldybėje registruoto nedarbo mažėjimo tempas iš esmės atitiko Lietuvos tendenciją, todėl 2014 m. registruotas nedarbas joje siekė 8,6 procento (91 proc. šalies vidurkio), kitose Marijampolės regiono savivaldybėse registruotas nedarbas mažėjo lėtai ir skirtumai išaugo – 2014 m. 4 iš 5 regiono savivaldybių registruotas nedarbas viršijo šalies vidurkį (daugiausiai Kalvarijos savivaldybėje – 62 proc.). Lėtas registruoto nedarbo mažėjimas, įvertinant tai, kad tuo pačiu laikotarpiu Marijampolės regiono bendrasis vidaus produktas sparčiai augo (nuo 2011 iki 2013 m. padidėjo 12,8 proc., spartesnis augimas buvo fiksuojamas tik Vilniaus regione), rodo, kad

registruoto nedarbo lėtą mažėjimą lemia ne su ekonomikos ciklu susijusios, bet struktūrinės priežastys:

5.2.1. Ekonominio atsigavimo ir augimo nedidėjant užimtumui reiškinys (*angl. jobless recovery, jobless growth*). Šis reiškinys gali būti aiškinamas keletu priežasčių: ekonominio nuosmukio metu įmonės pertvarko savo veiklą, perkelia gamybą į užsienio valstybes, ilgesnį laiką nedirbę asmenys praranda kvalifikaciją, t. y. įvyksta darbo jėgos paklausos ir pasiūlos struktūriniai pokyčiai, dėl kurių prasidedant ekonomikos atsigavimui darbuotojai negali grįžti į buvusias darbo vietas. Nedidėjantį užimtumą vykstant ekonominiam augimui paprastai lemia naujų, mažiau darbui imlių technologijų diegimas. Prielaidas, kad Marijampolės regiono savivaldybėse ekonomikos nuosmukio sukeltas ciklinis nedarbas virto struktūriniu patvirtina tai, kad:

5.2.1.1. nuo 2011–2014 m. užimtųjų skaičius Marijampolės regione didėjo tik žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės veiklose (2,9 tūkst. užimtųjų, arba 27 proc.) ir santykinai nedidelę dalį (5,6 proc. visų regiono užimtųjų) turinčiame statybos sektoriuje (1,3 tūkst. užimtųjų, arba 59 proc.), tuo tarpu pagrindiniuose ekonomikos sektoriuose (pramonėje, prekyboje ir paslaugose) užimtųjų skaičius sumažėjo (atitinkamai 0,6 tūkst. užimtųjų arba 5 proc. pramonėje ir 1 tūkst. užimtųjų arba 3 proc. prekyboje ir paslaugose);

5.2.1.2. veikiančių įmonių darbuotojų skaičius Marijampolės regione nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2015 m. sausio 1 d. iš esmės nepasikeitė (padidėjo 0,01 proc.), tačiau keitėsi regioną sudarančiose savivaldybėse – Kalvarijos savivaldybėje ir Šakių rajono savivaldybėje didėjo (8,4 ir 9,2 proc.), Kazlų Rūdos savivaldybėje, kurios įmonių dirbančiųjų struktūroje vyrauja apdirbamoji gamyba, ženkliai sumažėjo (24,8 proc.), Marijampolės savivaldybėje ir Vilkaviškio rajono savivaldybėje didėjo neženkliai (0,6 ir 2,6 proc.);

5.2.1.3. įmonių darbuotojų ir kitų užimtųjų skaičius Marijampolės regioną sudarančiose savivaldybėse neaugo (Kazlų Rūdos savivaldybėje – mažėjo), nepaisant lyginant su 2010 m. regiono savivaldybėse (išskyrus Kazlų Rūdos savivaldybę) ženkliai padidėjusios materialinių investicijų apimties, rodančios suaktyvėjusią ekonominę veiklą (2014 m. regione atliekamų materialinių investicijų, tenkančių 1 gyventojui, apimtis lyginant su 2010 m. padidėjo 50 proc., regiono savivaldybėse (išskyrus Kazlų Rūdos savivaldybę) – nuo 61 iki 86 proc. Tik Kazlų Rūdos savivaldybėje materialinės investicijos vienam gyventojui sumažėjo iki 72 proc. 2010 m. lygio, tačiau išliko vienos didžiausių regione (1205 Eur), daugiau investuojama buvo tik regiono centro – Marijampolės, savivaldybėje (1408 Eur).

5.3. Mažai diversifikuota ir jautri išorinėms grėsmėms verslo struktūra:

5.3.1. pačios derlingiausios žemės Lietuvoje yra išsidėsčiusios 100 km spinduliu aplink Marijampolę, todėl visas regionas turi galias žemės ūkio produkcijos gamybos ir perdirbimo pramonės tradicijas. Tai lemia labai didelę (lyginant su šalies situacija) užimtųjų žemės ūkyje dalį – 2014 metais 21,7 proc. (šalyje – 9,2 proc.), o kartu ir sektoriui būdingas rizikas – žemės ūkio produkcijos kainų pokyčius dėl globalinės rinkos pasikeitimų, klimatinių veiksnių, ekonominius sunkumus, kuriuos dėl geopolitinės situacijos patiria maisto gamybos įmonės ir kt. Ilguoju laikotarpiu (nepaisant pastaraisiais metais padidėjusio užimtumo žemės ūkio veiklose) užimtumas žemės ūkyje mažėja, ir kaimo vietovėse nuolat kyla perėjimo iš žemės ūkio į kitas veiklas poreikis (kuris tiesiogiai lemia ir migraciją iš kaimo gyvenamųjų vietovių);

5.3.2. vertinant dirbančiųjų įmonėse struktūrą (be žemės ūkio, valstybės valdymo ir gynybos ir finansinio tarpininkavimo sektorių) pastebima, kad didesnei daliai Marijampolės regioną sudarančių savivaldybių būdingas vyraujantis apdirbamosios gamybos sektorius. Visose regioną sudarančiose savivaldybėse įmonių dirbančiųjų dalis žaliavų (neįskaitant žemės ūkio) ir apdirbamosios gamybos sektoriuose yra aukštesnė už vidutinę šalyje (didžiausia tarp visų Lietuvos regionų ir siekia 30,6 proc. (šalies vidurkis – 22 proc.)), ypač išsiskiria Kazlų Rūdos savivaldybė, kurioje kasybos ir apdirbamosios gamybos įmonių dirbančiųjų dalis 2012 m. siekė 49 proc.). Šioje savivaldybėje gausu pramonės įmonių, iš kurių UAB „IKEA Industry Lietuva“ priklauso stambių įmonių grupei. Pramonės sektoriuje veikiančių svarbių pramonės subjektų veikla lemia ir aukštesnį darbo užmokestį Kazlų Rūdos savivaldybėje, tačiau nedidelėje savivaldybėje veikiančiai didelei ar

vidutinio dydžio įmonei patiriant ekonominius sunkumus (arba diegiant mažiau darbui imlias technologijas), alternatyvių užimtumo galimybių atleistiems darbuotojams rasti labai sudėtinga, nes darbo jėgai imlūs paslaugų sektoriai išvystyti silpniau. Faktiškai tokia situacija susidarė 2012–2013 m., kuomet šalyje mažėjant registruotam nedarbui, Kazlų Rūdos savivaldybėje registruotų bedarbių padaugėjo 200 asmenų, o registruotas nedarbas išaugo iki 15,4 proc., ir anksčiau santykinai neaukštu nedarbo lygiu pasižymėjusi savivaldybėje, šalies registruoto nedarbo rodiklis buvo viršytas beveik pusantro karto. Panašias grėsmes patiria ir kitos regiono savivaldybės, priklausančios nuo specifinių sektorių ar įmonių, ypač jeigu ekonominės problemos pasireiktų susijusiuose sektoriuose (pvz. žemės ūkyje ir maisto produktų gamyboje);

5.3.3. mažiau jautrios išorinės aplinkos pokyčiams (geba sparčiau persiorientuoti) mažos įmonės, todėl regionuose ir savivaldybėse, kuriuose veikiančių įmonių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų (toliau – verslumo lygis) yra didelis, užimtumo lygis paprastai būna aukštesnis, paprasčiau įsidarbinti specifinių kvalifikacijų neturintiems darbuotojams. Tačiau Marijampolės regionas išsiskiria vienu žemiausių tarp šalies regionų verslumo lygiu (9 vieta iš 10 regionų), 1000 gyventojų 2015 m. sausio 1 d. teko tik apie 13,8 įmonės (palyginimui šalyje – 26,2 įmonės, t. y. beveik du kartus daugiau). Kiek didesnis (tačiau nesiekiantis šalies vidurkio) verslumo lygis buvo Marijampolės savivaldybėje (19,8), kitose regiono savivaldybėse siekė nuo 8 (Kalvarijos savivaldybėje) iki 13,4 (Kazlų Rūdos savivaldybėje) įmonių 1000 gyventojų;

5.3.4. mažos gyventojų pajamos. Mažas Marijampolės rajono savivaldybėje veikiančiose įmonėse mokamas bruto darbo užmokestis neskatina su gyventojų aptarnavimo paslaugas teikiančių įmonių steigimosi. Iš visų Marijampolės regiono savivaldybių, tik Kazlų Rūdos savivaldybėje mokamas bruto darbo užmokestis buvo artimas šalies vidurkiui (siekė 646 Eur, arba 95 proc. šalies vidurkio), kitose savivaldybėse siekė nuo 493 Eur (73 proc. šalies vidurkio) Kalvarijos savivaldybėje iki 579 Eur. (86 proc. šalies vidurkio) Marijampolės savivaldybėje. Mažos gyventojų pajamos tiesiogiai siejasi su didele užimtųjų dalimi mažo darbo našumo žemės ūkio veiklose (vienam užimtajam tenka tik apie 9,9 tūkst. Eur pridėtinės vertės), taip pat mažu įmonių darbo našumu: vidutinis darbo našumas (pridėtinė vertė vienam dirbančiajam) Marijampolės regione siekė 10,2 tūkst. Eur (72,5 proc. šalies vidurkio).

5.4. Marijampolės regiono savivaldybės patenka į tarptautinio turizmo tranzitinio judėjimo koridorių, kuris viena vertus teigiamai veikia regiono investicinį patrauklumą, kita vertus nulemia dėl didelio transporto srauto susidarancias aplinkosaugines problemas (įskaitant klimato kaitą didinančių, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą):

5.4.1. Regioną kerta du svarbūs tarptautiniai transporto koridoriai: Šiaurės-Pietų kryptimi – I Kretos koridorius („Via Baltica“ magistralė), ir Kretos IX koridoriaus atšaka Kaunas–Kaliningradas (eina per regiono centrą – Marijampolę), geležinkeliai Vilnius–Kaliningradas, Sankt Peterburgas–Varšuva, Geležinkelis Vilnius–Kaliningradas iš rytų į vakarus kerta Kazlų Rūdą, padalindamas miestą į dvi beveik lygias dalis.

5.4.2. Per Kalvarijos, Marijampolės, Vilkaviškio, Šakių rajono savivaldybes keliaujama iš Lenkijos link Lietuvos vakarinio pakraščio (ir atvirkščiai) kemperiais, dviračiais, automobiliais (autobusais šiuo tranzitiniu maršrutu menkai keliaujama dėl silpnai visame regione išvystytos pakelės poilsio aikštelių, kempingų tinklo, neįrengtų viešųjų tualetų, kelio ženklų bei nuorodų ir kitos būtinos infrastruktūros). Šakių rajono savivaldybė ir miestas patenka į šį tranzitinį maršrutą dėl tolimesnės jo tąsos kitapus Nemuno, Jurbarko rajono savivaldybėje.

5.4.3. 2014 m. SM duomenimis, intensyvus transporto judėjimas stebimas tarp pagrindinių regiono miestų – Šakių ir Vilkaviškio (krašto kelias Nr. 138 Vilkaviškis–Kudirkos Naumiestis–Šakiai, kuriame vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (toliau – VMPEI) ruože 0,0–4,48 km buvo 8034 automobiliai, ruože 4,48–19,43 km – 2320 automobilių, ruože 19,43–34,56 km – 1013 automobilių, ruože 34,56–44,16 km – 2595 automobiliai) bei tarp Šakių ir Marijampolės (krašto kelyje Nr. 137 Pilviškiai–Šakiai–Jurbarkas (VMPEI ruože 0,0–17,46 km – 1437 automobiliai, ruože 17,46–31 km – 2292 automobiliai); krašto kelyje Nr. 187 Gižai–Pilviškiai (VMPEI visame kelio

ruože 0,0-12,87 km – 1437 automobiliai) taip pat magistraliniame kelyje A7 Marijampolė–Kybartai–Kaliningradas (VMPEI kelio ruože 2,5–11,54 km – 5632 automobiliai).

6. Problemas ir vystymo galimybes lemia šie Marijampolės regiono ir jo tikslinių teritorijų urbanistinės struktūros ypatumai:

6.1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane ir Marijampolės apskrities teritorijos bendrajame plane nurodoma, kad spartesni urbanizacijos procesai galimi zonoje tarp Kalvarijos, Marijampolės, Kazlų Rūdos ir Marijampolės, Vilkaviškio, Kybartų. Ši zona numatyta kaip urbanistinio karkaso koncentruojančio poveikio arealas.

6.2. Marijampolė pagal Marijampolės apskrities teritorijos bendrajame plane nustatytą urbanistinių centrų struktūrą yra regioninis A kategorijos esamas, pakankamo potencialo, palaikomas ekonominės, socialinės plėtros centras. Marijampolės miestui tenka išskirtinis vaidmuo ne tik kaip Marijampolės savivaldybės centrai, bet kaip ir viso Marijampolės regiono (kartu ir Sūduvos etnografinio regiono) administraciniam, ekonominiam–socialiniam, kultūriniam ir infrastruktūros centrai.

6.3. Regiono urbanistinėje struktūroje Kalvarija ir Kazlų Rūda priskiriami pagrindiniams lokaliniams (b kategorijos) centrams (formuojami nauji ir plėtojami aptarnavimo centrai mažų miestų pagrindu) ir patenka į IB kategorijos urbanistinės integracijos ašį (šalies urbanistinės integracijos ašys, formuojamos esamų ir siūlomų tarptautinių transporto koridorių pagrindu). Ašis Vakarų Europa–Kalvarija–Marijampolė–Sasnava–Gudeliai (Kazlų Rūda)–Kauno link formuojasi magistralės „Via Baltica“ pagrindu. Pagal Marijampolės apskrities teritorijos bendrąjį planą Kazlų Rūdos miestas patenka į plėtojamojo tipo arealą, kur numatomas esamo naudojimo intensyvinimas.

6.4. Šakių miestas priskirtas a kategorijos pagrindiniams lokaliniams centrams – pakankamo potencialo, palaikomas esamas savivaldybės centras. Taip pat Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane nurodoma, kad Jurbarko–Šakių arealas yra plėtojamojo tipo, kur reikalingas dabartinių naudojimo krypties tolesnis plėtojimas bei intensyvinimas. Šis arealas patenka į Pietvakarių Lietuvos regioną, kuris yra santykinai vidutinio raidos problemiško zona. Apskrities urbanistinėje sistemoje Šakiai sudaro IC kategorijos šalies urbanistinės integracijos ašį Vilkaviškis–Kudirkos Naumiestis–Šakiai–Jurbarkas (Gelgaudiškis) bei II lygmens regioninę jungtį Lekėčiai–Lukšiai–Šakiai, kurioje siūloma plėtoti turizmą. Šakių miesto investicinį patrauklumą padidintų planuojama geležinkelio linija Pilviškiai–Tauragė.

6.5. Vilkaviškio miestas yra pagrindinis lokalinis centras prie IB kategorijos urbanistinės integracijos ašies tarp Kybartų ir Marijampolės ir IC kategorijos ašies, esančios pačiame mieste ir jungiančios jį su Kudirkos Naumiesčiu.

6.6. Kalvarijos miesto istorinė dalis yra valstybės saugomas urbanistinis kultūros paveldo objektas.

6.7. Marijampolės miesto struktūra ir jos pokyčiai susiję su Marijampolės LEZ teritorijos vystymu, I transeuropinio transporto koridoriaus plėtra: greitkelio „Via Baltica“, projekto „Rail Baltica“ geležinkelio linijos plėtra (esamos geležinkelio linijos rekonstrukcija ir europinės vėžės geležinkelio kelio tiesimu). Marijampolės miesto apylinkėse nėra miškų ir žemės daugiausiai intensyviai dirbamos, todėl nėra rekreacijai tinkamų vietų. Marijampolės mieste, įsikūrusiame lygumoje, susitelkę svarbiausi ir išskirtiniai esami gamtiniai ištekliai – Šešupės upė su šlaitais, šlaitų terasomis, Šešupės tvenkinys pietinėje miesto dalyje ir paupio želdynų sistema. Visi pagrindiniai želdinių masyvai, kurių dalis priskirta miesto parkams, formuojasi prie Šešupės upės.

6.8. Pagrindiniai urbanistinės struktūros elementai Vilkaviškio mieste yra: Švč. M. Marijos Apsilankymo katedra, centrinė miesto aikštė su J. Basanavičiaus paminklu, Vilkaviškio kultūros centras su skveru, Vilkaviškio rajono savivaldybės pastatas su skveru, pro miestą tekančios upelės Šeimenė, Vilkauja su želdinių juostomis. Vilkaviškio miestui būdingas stačiakampis gatvių tinklas, pereinantis į radialinę išorės kelių struktūrą, svarbiausios gatvės: Vytauto g., S. Nėries ir Gedimino g., Pilviškių g., Birutės g., J. Basanavičiaus g. Miestą kerta nacionalinės ir regioninės svarbos autoturizmo trasos, regioninė dviračių turizmo trasa „Suvalkijos dviračių žiedas“ ir besidriekiantis Lietuvos nacionalinis maršrutas – „Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“. Aplink Vilkaviškio

miestą yra daug žemės ūkio paskirties teritorijų dėl kurių Vilkaviškiui tenka žemės ūkio teritorijų plėtotos ir aptarnavimo centro funkcijos.

7. Marijampolės regiono ITV programoje aptarties miestams ir juos supančioms teritorijoms būdingi šie funkciniai ryšiai ir tiesioginė sąveika:

7.1. Marijampolės miestą (kaip regiono centrą) siejantys socialiniai ir ekonominiai ryšiai su gretimomis savivaldybėmis formuoja Marijampolės miesto įtakos zoną visame Marijampolės regione. Ši įtaka susijusi su augančia tarptautine konkurencija ir bendradarbiavimu įvairiose veiklos srityse. Ryškus Marijampolės miesto ekonominis potencialo (lyginant su kitais regiono miestais) skirtumas ir nedideli atstumai tarp pagrindinių regiono urbanistinių centrų daro stiprų poveikį demografiniams, socialiniams, verslo plėtros procesams šiame regione ir regiono gyvenamųjų vietovių sistemoje. Daugėja gyventojų gyvenamosiose vietovėse, esančiose netoli Marijampolės miesto ribų: Kumelionių, Dielinės, Liepynų, Liucinavo, Liudvinavo, Meškučių, Narto, Nartelio, Netičkampio, Padovinio, Patašinės, Patašiškių, Pietarių, Puskelnių, Skaisčiūnų, Trakiškių ir kt. gyvenamosiose vietovėse.

7.2. Marijampolės miesto įtaka aplinkinėms teritorijoms stiprės dėl Marijampolės LEZ teritorijos vystymo, I transeuropinio transporto koridoriaus plėtros: greitkelio „Via Baltica“, projekto „Rail Baltica“ geležinkelio linijos (esamos geležinkelio linijos rekonstrukcijos ir europinės vėžės geležinkelio kelio tiesimo).

7.3. Gera išvystyta susisiekimo sistema leidžia išnaudoti regiono savivaldybių centrų geografinę padėtį transporto, logistikos ir pan. veiklos sritims, taip pat tai sudaro galimybes miestams aktyviai bendradarbiauti kultūros, švietimo ir socialinės paramos veiklos srityse.

7.4. Didelis eismo intensyvumas tarp Šakių, Kazlų Rūdos, Vilkaviškio ir Marijampolės miestų iš atskleidžia miestų sąveiką darbo rinkos (švytuoklinės migracijos) ir ekonominių ryšių aspektais.

7.5. Dėl panašios ūkinės veiklos bei regiono geografijos, formuojasi glaudūs ekonominiai ryšiai tarp visų regiono savivaldybių ūkio subjektų. Kazlų Rūdos ir Šakių savivaldybių verslo aplinka susijusi su viso Marijampolės regiono verslo aplinka žaliavų tiekimo (žemės ūkio produktų ir medienos), produkcijos realizavimo, bendro infrastruktūros naudojimo ir kitais ryšiais; Kazlų Rūdos verslo inkubatorius teikia profesionalią pagalbą, konsultacijas, mokymus kitų visų regiono savivaldybių verslininkams.

7.6. Visos penkios Marijampolės regiono savivaldybės sutampa su Suvalkijos etnografiniu regionu, todėl čia glaudžios istorijos, kalbos, etnokultūros sąsajos gali būti panaudotos kultūrinio–pažintinio turizmo reikmėms. Remiantis šiomis sąsajomis yra sukurti, propaguojami bei plėtojami regioniniai maršrutai: Suvalkijos dviračių žiedas (apima visas penkias regiono savivaldybes bei eina per Marijampolės, Kalvarijos, Vilkaviškio, Kazlų Rūdos ir Šakių miestus), Suvalkijos autoturizmo trasa (eina per visas penkias regiono savivaldybes), Jono Pauliaus II piligrimų kelias (eina per Marijampolės, Šakių rajono ir Vilkaviškio rajono savivaldybes).

8. Marijampolės regiono ITV programa įgyvendinama šiose Marijampolės regiono tikslinėse teritorijose (žr. 1 pav.):

8.1. išskirtose vidaus reikalų ministro 2014 m. birželio 19 d. įsakymu Nr.1V-429 „Dėl tikslinių teritorijų išskyrimo iš miestų, turinčių nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų, ir mažesnių savivaldybių centrų“:

8.1.1. Kalvarijos mieste;

8.1.2. Vilkaviškio mieste.

8.2. 2007–2013 m. finansiniam laikotarpiui nustatytoje tikslinėje teritorijoje – regioniniame ekonomikos augimo centre, kuris vadovaujantis Partnerystės sutarties 3.1.2 dalies „Integruotos teritorinės investicijos (ITI)“ nuostatomis yra laikomas pereinamojo laikotarpio tikslinė teritorija – Marijampolės mieste.

9. Atsižvelgus į Marijampolės regiono ITV programos 7 punkte nurodytus Marijampolės regiono ITV programoje aptarties miestams ir juos supančioms teritorijoms būdingus funkcinis ryšius ir tiesioginę sąveiką, taip pat į Šakių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 26 d. tarybos

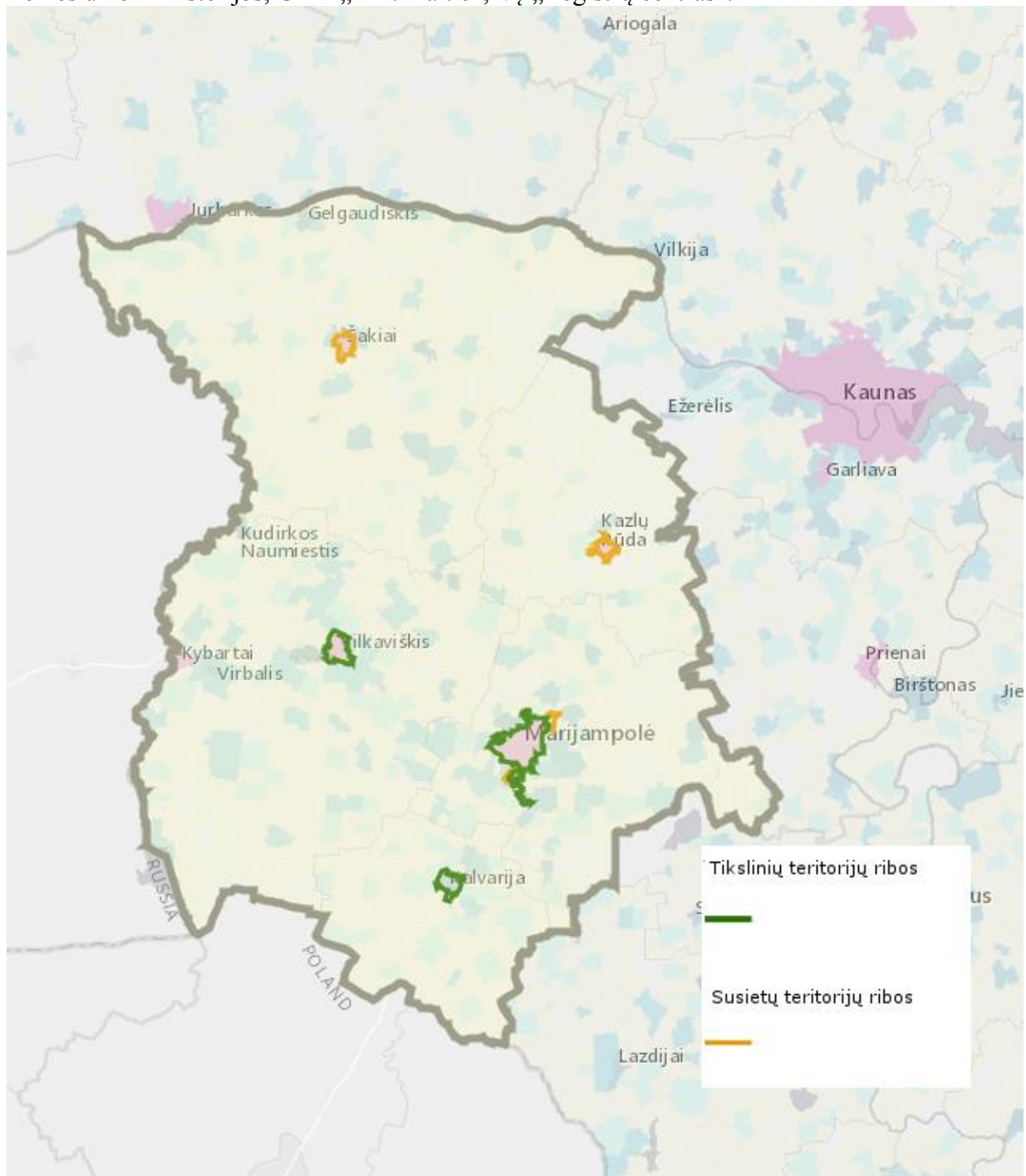
sprendimą Nr. T-85 „Dėl pritarimo Marijampolės regiono integruotos teritorijų vystymo programos projektui“, Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 24 d. sprendimą Nr. TS IV(46)-2318 „Dėl pritarimo Marijampolės regiono integruotos teritorijų vystymo programos projektui“ ir Marijampolės savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 1 d. sprendimą Nr. 1-119 „Dėl pritarimo Marijampolės regiono integruotos teritorijų vystymo programos projektui“, kuriais buvo pritarta Marijampolės regiono ITV programos projektui su jame nurodytomis atitinkamomis susietomis teritorijomis, nustatytos šios su Marijampolės regiono tikslinėmis teritorijomis susietos teritorijos, kuriose taip pat įgyvendinama Marijampolės regiono ITV programa (žr. 1 pav.):

- 9.1. LEZ teritorija Marijampolės miesto šiaurės rytų pusėje;
- 9.2. Marių kempingo ir jo prieigų teritorija Marijampolės miesto pietvakarių pusėje;
- 9.3. Kazlų Rūdos miestas;
- 9.4. Šakių miestas.

10. Tikslinių teritorijų, kuriose įgyvendinama Marijampolės regiono ITV programa gyventojų skaičius, remiantis Lietuvos statistikos departamento paskelbtais 2015 m. sausio 1 d. duomenimis – 53,5 tūkst. gyventojų; su Marijampolės regiono tikslinėmis teritorijomis susietų teritorijų gyventojų skaičius – 12,0 tūkst. gyventojų.

11. Vystymosi tendencijos ir problemos, į kurias atsižvelgus formuluojami tikslinių teritorijų ir su jomis susietų teritorijų vystymo tikslai ir uždaviniai, nurodomos Marijampolės regiono ITV programos 1 priede dėstomoje Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių lentelėje.

1 pav. Tikslinių ir susietų teritorijų žemėlapis. Šaltiniai: Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, UAB „Hnit-Baltic“, VĮ „Registrų centras“.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Marijampolės regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijos vystymo tikslai, uždaviniai ir priemonės dėstomi Marijampolės regiono ITV programos 2 priede, programos veiksmų planas dėstomas Marijampolės regiono ITV programos 3 priede.

13. Marijampolės regiono ITV programa įgyvendinama Integruotų teritorijų vystymo programų rengimo ir įgyvendinimo gairių nustatyta tvarka.

Marijampolės regiono integruotos teritorijų vystymo programos,
patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro
2015 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr.1V-693
1 priedas

STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ LENTELĖ

Stiprybės	Aktualumo įvertinimas	Suteiktą įvertinimą pagrindžianti informacija, prielaidos
1. Geografinės padėties patrauklumas bei išvystyta transporto infrastruktūra	5	Marijampolės regionas dėl palankios geografinės padėties išsiskiria žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus įmonių produktyvumu, o sienos su Lenkijos Respublika ir Rusijos Federacija artumas lemia sparčią logistikos paslaugas teikiančių įmonių plėtrą. Marijampolės regione gerai išplėtoti kelių ir geležinkelio transporto infrastruktūra, nutiestos tarptautinės magistralės (TEN-T): I Kretos koridorius (A5) ir Kretos IX koridoriaus transporto atšaka Kaunas - Kaliningradas (A5, A7); suplanuota, kad per regioną eis Rail Baltica geležinkelis, jungiantis Suomiją ir Vokietiją. Įrengti Marijampolės, Vilkaviškio, Kalvarijos miestų aplinkkeliai. Verslumui skatinti Marijampolės regione įsteigta Marijampolės LEZ.
2. Demografinės senatvės koeficientas yra mažesnis nei šalyje	4	Regiono yra santykinai daugiau vaikų ir jaunimo, nei vidutiniškai šalyje. Demografinės senatvės koeficientas 2014 m.: Lietuvoje – 126, Marijampolės regione – 125 (regiono savivaldybėse: Marijampolės – 116, Kalvarijos – 110, Vilkaviškio r. – 131, Šakių r. – 143, Kazlų Rūdos – 121).
3. Sudarytos palankios prielaidos gyventi miestuose	4	Įrengti Marijampolės, Vilkaviškio, Kalvarijos miestų aplinkkeliai, mažinantys dėl transporto srautų atsirandančią oro taršą miestuose. Regiono centro – Marijampolės miesto centrinės dalies viešojo infrastruktūrą iš esmės sutvarkyta panaudojant 2007–2013 m. laikotarpio ES finansinę paramą

Silpnybės	Aktualumo įvertinimas	Suteiktą įvertinimą pagrindžianti informacija, prielaidos
-----------	-----------------------	---

1. Darbo jėgos pasiūlos struktūrinis neatitikimas darbo rinkos poreikiams	5	Įvertinus Marijampolės regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijos situacijos analizėje aptartą darbo jėgos pasiūlos ir paklausos struktūrinį neatitikimą ir jo priežastis, galima konstatuoti, kad Marijampolės regionas labiau negu kiti Lietuvos regionai susidūrė su vadinamuoju ekonominio atsigavimo ir augimo, nekuriant darbo vietų, reiškiniu (<i>angl. jobless growth, jobless recovery</i>) ir ciklinis nedarbas tapo struktūriniu. Todėl iki ekonominės recesijos buvęs santykinai neaukšto nedarbo lygio regionas susiduria su vis rimtesnėmis nedarbo problemomis, galinčiomis neigimai paveikti daugelį socialinės, ekonominės ir demografinės regiono raidos aspektų.
2. Ekonomikos našumas yra mažesnis negu šalies	5	Verslo plėtra vyksta vangiai, tai mažina regiono ekonominį potencialą ir investicinį patrauklumą. Dideli vidiniai regiono gyventojų pajamų netolygumai trukdo darniai regiono plėtrai (taip pat ir aplinkosauginiu aspektu – didina švytuoklinės migracijos srautą ir atitinkamai – CO2 išmetimus). Vyrauja žemas darbo užmokestis, pagal vidutinį mėnesinį bruto darbo užmokestį regionas užima devintą vietą tarp visų regionų, tai stipriai įtakoja kvalifikuotos darbo jėgos migraciją (vidaus ir tarptautinę).
3. Fiksuojamas žemas eismo saugumo lygis	4	Prasta gatvių ir vietinių kelių būklė, išaugusi automobilizacija, dideli transporto srautai tam nepritaikytuose valstybiniuose keliuose lemia tai, kad Marijampolės regionas pagal žuvusiųjų kelių eismo įvykiuose rodiklį yra vienas iš problemiškesniųjų (2014 m. kelių eismo įvykiuose Marijampolės regione žuvo 20 asmenų, 1000 gyventojų teko 0,1 žuvusiojo, tai trečias blogiausias rodiklis tarp visų Lietuvos regionų).

Galimybės	Aktualumo įvertinimas	Suteiktą įvertinimą pagrindžianti informacija, prielaidos
1. Miestų teritorijų (kaip gyvenamosios vietos) patrauklumo didėjimas aplinkinių regionų ir kaimo gyvenamųjų vietovių gyventojams	5	Mažėjant darbo jėgos poreikiui žemės ūkyje, didėjant nuotolinio darbo galimybėms, didės mažų ir vidutinių miestų, kaip gyvenamosios vietos, patrauklumas. Naujų gyventojų su šeimomis pritraukimas į miestus galimas kuriant patrauklias sąlygas (optimalių gyvenimo, darbo ir poilsio sąlygas miestiečiams sudarymas, užtikrinant jų gyvenamosios aplinkos kokybę), darnaus judumo sistemų vystymas (sudarant

		sąlygas pasiekti už miesto ribų esančias darbo vietas), tobulinant socialines-ekonominės ir rekreacinės tikslinių teritorijų veiklas, tenkinant žmonių mobilumo reikmes (didinamas darbo vietų, išsilavinimo ir laisvalaikio prieinamumas) ir užtikrinant geresnę gyvenimo kokybę.
2. Auganti lietuviškų prekių paklausa užsienio rinkose	5	Lietuvos banko 2015 m. birželio mėnesio Lietuvos ekonominės raidos vertinime nurodoma, kad paskutiniu metu daugiau kaip 90 proc. prekių eksporto į Rusiją sudaro reeksportas – prekės, pagamintos ne Lietuvoje. Reeksporto mažėjimas daugiausia neigiamos įtakos turi vežėjams, prekybos įmonėms ir sandėliavimo paslaugų teikėjams. Krovinių gabenimo į Rusiją paslaugos sudaro reikšmingą visų Lietuvoje suteikiamų transporto paslaugų dalį – daugiau nei dešimtadalį. Taigi, recesija Rusijoje daro pastebimą įtaką transporto ekonominei veiklai, tačiau padėtis kitoje atvirojo ūkio sektoriaus veikloje – pramonėje – geresnė. Apdirbamosios gamybos įmonės didžiąją dalį produkcijos eksportuoja į kitas ES valstybes nares. Šių valstybių narių ekonominė plėtra pamažu spartėja, taigi Lietuvos įmonės į jas eksportuoja vis daugiau ir Lietuvos gamintojų eksporto rinkos dalis ES valstybėse narėse didėja. Įvertinus tai, kad anksčiau didelę dalį produkcijos į Rusiją eksportavusios įmonės pamažu diversifikuoja savo eksporto rinkas, ir didelė dalis šių rinkų yra augančios, ši galimybė Marijampolės regionui yra labai svarbi, nes regionui būdinga didžiausia dirbančiųjų apdirbamojoje gamyboje dalis tarp visų Lietuvos regionų. Išnaudojus galimybę didėtų Marijampolės regiono įmonių gamybos ir pardavimų apimtis, kvalifikuotų darbuotojų poreikis, darbo užmokestis, mažėtų nedarbas.

Grėsmės	Aktualumo įvertinimas	Suteiktą įvertinimą pagrindžianti informacija, prielaidos
1. Gyventojų mažėjimas regione	4	Gyventojų skaičiaus mažėjimas dėl migracijos ir neigiamos natūralios kaitos yra nulemtas priežasčių, kurios yra iš anksto žinomos (gyventojų skaičiaus mažėjimas vyks dėl esamos gyventojų amžiaus struktūros ir natūralios universitetinių miestų traukos), todėl egzistuoja beveik 100 procentų tikimybė, kad grėsmė pasireikš. Prie šios grėsmės turės prisitaikyti tiek regiono įmonės (diegamos technologijos, kurdamos mažiau imlius nekvalifikuotam darbui procesus), tiek viešojo sektoriaus

		organizacijos (optimizuodamos savo veiklą, kad teikiamų paslaugų kokybė iš esmės nepablogėtų).
2. Išorinių investicijų tikslinių teritorijų vystymui sulėtėjimas	5	Tikslinių (ir susietų) teritorijų konkurencija su kaimyninių didesniųjų miestų plėtojama pramonės ir verslo centrais, miestų susisiekimo sistemos elementų įrengimo ir atnaujinimo delsimas dėl finansavimo ar kitų problemų, savivaldybių biudžetų pajamų mažėjimas mažėjant gyventojų skaičiui yra pagrindiniai rizikos veiksniai, turintys didelę pasireiškimo tikimybę (atitinkamos tendencijos stebimos jau šiuo metu ir aptartos Marijampolės regiono ITV programos įgyvendinimo teritorijos situacijos analizėje), jie apribos investicines galimybes ateityje. Taip pat galima investicijų proceso stagnacija pramonėje, dėl pokyčių eksporto rinkose ir gyvenamųjų teritorijų plėtros sulėtėjimas dėl pasikeitusių rinkos sąlygų statybos sektoriuje ir nekilnojamojo turto sektoriuje.

MARIJAMPOLĖS REGIONO INTEGRUOTOS TERITORIJŲ VYSTYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJOS VYSTYMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

1. Tikslas: Didinti užimtumą Marijampolės regione

1. Tikslas iškeltas siekiant spręsti problemas (silpnybes) ir išnaudoti stiprybes, lemiančias užimtumo situaciją Marijampolės regione: geografinės padėties patrauklumas bei išvystyta transporto infrastruktūra (stiprybė) sudaro prielaidas regiono investicinio patrauklumo didėjimui; sudarytos palankios prielaidos gyventi miestuose (stiprybė) gerina sąlygas aglomeracijai ir ekonominės veiklos koncentracijai išnaudojant miestų traukos centrus, tačiau būtina išspręsti darbo jėgos pasiūlos struktūrinio neatitikimo darbo rinkos poreikiams problemą. Stiprybių išnaudojimas ir problemos sprendimas leistų pasinaudoti galimybėmis, kurias lems auganti lietuviškų prekių paklausa užsienio rinkose, miestų teritorijų (kaip gyvenamosios vietos) patrauklumo didėjimas aplinkinių regionų ir kaimo vietovių gyventojams (naujojo urbanizmo principus, kuriant darnią miestų aplinką, paprasčiau realizuoti mažuose ir vidutiniuose miestuose), ir prisitaikyti prie gyventojų skaičiaus mažėjimo regione grėsmės.

2. Įvertinti alternatyvūs tikslai: „Didinti užimtumą Marijampolės regione“ ir „Mažinti nedarbą Marijampolės regione“. Daugiakriterinės analizės metodu buvo atrinkta tikslo alternatyva „Didinti užimtumą Marijampolės regione“, surinkusi aukščiausią įvertinimą pagal strateginio pagrįstumo kriterijų (užimtumo didinimas, neapsiribojant vien aktyviai ieškančių darbo asmenų grupe turės didesnę poveikį sprendžiant esmines regiono problemas) ir poveikio ekonomikai, socialinei sričiai, demografijai, aplinkai ir klimato kaitai kriterijus.

3. Numatoma, kad įgyvendinus tikslą užimtumo lygis Marijampolės regione 15–64 m. amžiaus gyventojų grupėje 2023 m. sieks 67,1 proc.

Programos efektas:

Kodas	Efeko rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai	Pradinė reikšmė (2013 m.)	Siekiamą reikšmę (2020 m.)	Siekiamą reikšmę (2023 m.)
1-E	Užimtumo lygis Marijampolės regione 15-64 m. amžiaus gyventojų grupėje procentais	57,10	63,10	67,10

Programos rezultatai:

Kodas	Rezultato rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai	Pradinė reikšmė (2013 m.)	Siekiamą reikšmę (2020 m.)	Siekiamą reikšmę (2023 m.)
1-R-1	Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių, tenkančių 1000-ui gyventojų, skaičius, vienetais	12,08	12,30	13,00
1-R-2	Įmonių produktyvumas (pridėtinė vertė, tenkanti 1 dirbančiajam, tūkst. Eur)	10,20	13,00	15,00
1-R-3	Ilgalaikiai bedarbiai Marijampolės regione, asmenys	4 030	3 500	3 000

Programos efekto ir rezultatų pasiekimo grafikas:

Kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai	Siekiamą reikšmę									
		<u>2014 m.</u>	<u>2015 m.</u>	<u>2016 m.</u>	<u>2017 m.</u>	<u>2018 m.</u>	<u>2019 m.</u>	<u>2020 m.</u>	<u>2021 m.</u>	<u>2022 m.</u>	<u>2023 m.</u>
1-E	Užimtumo lygis Marijampolės regione 15–64 m. amžiaus grupėje, procentais	57,10	58,10	59,10	60,10	61,10	62,10	63,10	64,40	65,80	67,10
1-R-1	Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių, tenkančių 1000-ui gyventojų, skaičius, vienetais	12,10	12,10	12,20	12,20	12,20	12,30	12,30	12,50	12,80	13,00
1-R-2	Įmonių produktyvumas (pridėtinė vertė, tenkanti 1 dirbančiajam, tūkst. Eur)	10,20	10,50	11,00	11,50	12,00	12,50	13,00	13,50	14,00	15,00

1-R-3	Ilgalaikiai bedarbiai, asmenys	4 030	3 942	3 854	3 766	3 678	3 590	3 500	3 334	3 168	3 000
-------	--------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

1.1. Uždavinys: vystyti urbanistinius centrus Marijampolės, Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Šakių ir Vilkaviškio miestuose, skatinant smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą bei didinant viešųjų erdvių ir bendruomeninės infrastruktūros lankomumą ir patrauklumą

1. Uždavinys iškeltas siekiant spręsti darbo jėgos pasiūlos struktūrinio neatitikimo darbo rinkos poreikiams problemą ir išnaudoti galimybę, kuri gali atsirasti didėjam miestų patrauklumui aplinkinių regionų ir kaimo gyvenamųjų vietovių gyventojams (naujojo urbanizmo principus, kuriant darnią miestų aplinką, paprasčiau realizuoti mažuose ir vidutiniuose miestuose). Problemos sprendimas ir galimybės išnaudojimas kartu sudarys sąlygas didėti ūkinės veiklos koncentracijai miestų traukos centruose, didėti ekonominės veiklos įvairovei. Tai yra būtina sąlyga sprendžiant struktūrinio nedarbo problemą, nes paslaugų sektoriaus mažos ir vidutinės įmonės yra imlesnės neturinčiai specialių kvalifikacijų darbo jėgai (arba darbo jėgai, kuri neatitinka pasikeitusių poreikių pramonėje ir žemės ūkyje).

2. Svarstytos uždavinio alternatyvos „Vystyti urbanistinius centrus Marijampolės, Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Šakių ir Vilkaviškio miestuose, skatinant smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą bei didinant viešųjų erdvių ir bendruomeninės infrastruktūros lankomumą ir patrauklumą“, „Vystyti urbanistinius centrus Marijampolės, Kalvarijos ir Vilkaviškio miestuose, skatinant smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą bei didinant viešųjų erdvių ir bendruomeninės infrastruktūros lankomumą ir patrauklumą“ ir „Vystyti urbanistinius centrus Marijampolės, Kalvarijos ir Vilkaviškio miestuose, tvarkant ir atkuriant natūralaus ar urbanizuoto kraštovaizdžio kompleksus“. Daugiakriterinės analizės metodu buvo atrinkta uždavinio alternatyva „Vystyti urbanistinius centrus Marijampolės, Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Šakių ir Vilkaviškio miestuose, skatinant smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą bei didinant viešųjų erdvių ir bendruomeninės infrastruktūros lankomumą ir patrauklumą“.

3. Uždaviniui priskirtas rezultato rodiklis: Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių, tenkančių 1000-ui gyventojų, vienetai. Siekiama reikšmė 2023 m. – 13.

Produktų sukūrimo grafikas (kaupiamuoju būdu):

Kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai	Siekiami reikšmė									
		<u>2014 m.</u>	<u>2015 m.</u>	<u>2016 m.</u>	<u>2017 m.</u>	<u>2018 m.</u>	<u>2019 m.</u>	<u>2020 m.</u>	<u>2021 m.</u>	<u>2022 m.</u>	<u>2023 m.</u>
1.1-P-1	Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos vandens tiekimo paslaugos, asmenys				2 800	3 800	3 800	8 800	13 800	13 800	13 800

1.1-P-2	Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos, skaičius						1	1	1	1	1
1.1-P-3	Įgyvendintos turizmo rinkodaros priemonės, skaičius						1	1	1	1	1
1.1-P-4	Išsaugoti, sutvarkyti ar atkurti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealai, skaičius							1	1	1	1
1.1-P-5	Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse, kv. m			8 000	11 000	38 488	46 988	50 988	75 988	75 988	75 988
1.1-P-6	Pastatyti arba atnaujinti viešieji arba komerciniai pastatai miestų vietovėse, kv. m					50	50	50	50	50	50
1.1-P-7	Modernizuoti kultūros infrastruktūros objektai					1	1	2	2	2	2

Uždavinio įgyvendinimo priemonės:	Lėšų poreikis (tūkst. eurų)	Iš jų viešosios lėšos (tūkst. eurų)	Iš jų ES lėšos (tūkst. eurų)	Sukuriamas produktas (produkto rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai, kiekybinė reikšmė)
1.1.1.(v) <i>Viešųjų materialinių ir (ar) nematerialinių investicijų (ES, valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų viešųjų lėšų) lėšomis numatomos įgyvendinti priemonės (kurios programos veiksmų plane bus detalizuotos iki veiksmų) (toliau – viešųjų investicijų priemonės).</i>				

1.1.1.1. Viešųjų erdvių pritaikymas verslo ir gyventojų poreikiams: kompleksinis Kalvarijos, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų viešųjų erdvių sutvarkymas (Vilkaviškio miesto rekreacinės teritorijos prie Šeimenos upės sukūrimas ir kompleksiškas prieigų sutvarkymas); Vilkaviškio miesto centrinės J. Basanavičiaus aikštės ir jos prieigų sutvarkymas; kompleksinis J. Basanavičiaus aikštės viešųjų erdvių sutvarkymas; Teritorijos tarp Vilkaviškio kultūros centro, Vilkaviškio autobusų stoties, Vilkaviškio vaikų ir jaunimo centro sutvarkymas; Vilkaviškio miesto sodo tarp Šeimenos upelio, Vytauto, Rimgaudo ir J. Basanavičiaus gatvių sutvarkymas, modernizavimas bei plėtra; Kalvarijos miesto centrinės dalies kompleksinis sutvarkymas (atnaujinant parką, autobusų stoties teritoriją, aikštę, turgelį); kompleksinis Marijampolės miesto teritorijos prie Vytauto, P. Armino, Aušros, V. Kudirkos ir Mindaugo gatvių viešųjų erdvių sutvarkymas) vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo ir sistemos efektyvumo didinimas Kalvarijoje, Kazlų Rūdoje ir Šakiuose, kraštovaizdžio (gamtinio karkaso elementų) sutvarkymas Šešupės pakrantėje Marijampolėje; kultūros paveldo objekto Kazlų Rūdoje pritaikymas turizmo ir bendruomenės reikmėms; kultūros infrastruktūros Kalvarijoje ir Marijampolėje modernizavimas; turizmo trasų ir maršrutų (Šešupės vandens trasos ir kt.)	11 926	11 749	9 749	Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse, 75 988 kv. m Pastatyti arba atnaujinti viešieji arba komerciniai pastatai miestų vietovėse, 50 kv. m Igyvendintos turizmo rinkodaros priemonės, 1 Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos, 1 Modernizuoti kultūros infrastruktūros objektai, 2 Išsaugoti, sutvarkyti ar atkurti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealai, 1 Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos vandens tiekimo paslaugos, 13800 asmenys
---	--------	--------	-------	--

informacinės infrastruktūros plėtra.				
<i>1.1.2. (v) Viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės būdu numatomos įgyvendinti priemonės, kurių dalį lėšų sudaro ES lėšos, valstybės, savivaldybių biudžetai ir kitos viešosios lėšos</i>				
1.1.2.1. Kempingo infrastruktūros plėtra Marijampolės savivaldybėje.	7 030	2 000	2 000	
<i>1.1.3. Priemonės, kurių įgyvendinimui numatomos naudoti finansinės priemonės:</i>				
1.1.3.1. Viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimas. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas viešosios paskirties pastatuose (pagrindinėse mokyklose, lopšeliuose-darželiuose, administraciniuose, ligoninės ir kt. pastatuose) Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Vilkauskio rajono savivaldybėse bei daugiabučiuose pastatuose Šakių rajono savivaldybėje.	18 385			
<i>1.1.4. Priemonės, siūlomos įgyvendinti per bendruomenės inicijuotos vietos plėtros iniciatyvą:</i>				
1.1.4.1. Socialinės atskirties mažinimas,	X	X	X	

užimtumo, verslumo bei bendradarbiavimo skatinimas rengiant ir įgyvendinant vietos plėtros strategijas, panaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius. Miesto vietos veiklų grupių strategijų įgyvendinimas.				
Lėšų poreikis uždaviniui įgyvendinti:	37 341	13 749	11 749	

1.2. Uždavinys: sudaryti sąlygas kurti gerai apmokamas, į aukštą pridėtinę vertę orientuotas darbo vietas

1. Uždavinys iškeltas siekiant išnaudoti Marijampolės regiono geografinės padėties patrauklumą bei išvystytą transporto infrastruktūrą (stiprybę), sudarant prielaidas regiono investicinio patrauklumo didėjimui; problemos sprendimas leistų pasinaudoti galimybėmis, kurias lems auganti lietuviškų prekių paklausa užsienio rinkose (pritraukiant naujas investicijas ir augant darbo našumui didėtų Marijampolės regiono įmonių gamybos ir pardavimų apimtys, kvalifikuotų darbuotojų poreikis, darbo užmokestis).

2. Svarstytos uždavinio alternatyvos „Sudaryti sąlygas kurti gerai apmokamas, į aukštą pridėtinę vertę orientuotas darbo vietas“, „Sudaryti sąlygas kurti aukštos pridėtinės vertės darbo vietas, vykdant viešojo sektoriaus investicijas į švietimo ir sveikatos sektorius“ ir „Sudaryti sąlygas užimtumo augimui, pritaikant viešąsias erdves verslo poreikiams ir investicijų pritraukimui“. Daugiakriterinės analizės metodu buvo atrinkta uždavinio alternatyva „Sudaryti sąlygas kurti gerai apmokamas, į aukštą pridėtinę vertę orientuotas darbo vietas“.

3. Uždaviniui priskirtas rezultato rodiklis: Įmonių produktyvumas (pridėtinė vertė, tenkanti 1 dirbančiajam, tūkst. Eur). Siekiama reikšmė 2023 m. – 15.

Produktų sukūrimo grafikas (kaupiamuoju būdu):

Kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai	Siekiamą reikšmę									
		2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
1.2-P-1	Subsidijas gaunančių įmonių skaičius, įmonės				2	2	2	4	5	5	5
1.2-P-2	Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse, kv. m						2000	2000	2000	2000	2000

Uždavinio įgyvendinimo priemonės:	Lėšų poreikis (tūkst. eurų)	Iš jų viešosios lėšos (tūkst. eurų)	Iš jų ES lėšos (tūkst. eurų)	Sukuriamas produktas (produkto rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai, kiekybinė reikšmė)
<i>1.2.1.(v) viešųjų investicijų priemonės:</i>				
1.2.1.1. Verslo investicijas pritraukiančios inžinerinės ir paslaugų infrastruktūros plėtra (Marijampolės miesto inžinerinės infrastruktūros plėtra).	598	598		Sukurtos arba atnaujintos atviros erdvės miestų vietovėse, 2 000 kv. m
<i>1.2.2. Organizacinio, administracinio pobūdžio priemonės:</i>				
1.2.2.1 Įstaigų veiklos optimizavimas ir efektyvumo didinimas Marijampolėje. Informacinių technologijų plėtra sveikatos priežiūros, socialinės paskirties įstaigose Marijampolėje, Marijampolės savivaldybės administracijos informacinių sistemų, elektroninių viešųjų paslaugų ir elektroninės demokratijos plėtra; Marijampolės regiono integruotų teritorinių investicijų valdymo informacinės sistemos sukūrimas; kokybės valdymo sistemų ir metodų diegimas Marijampolės savivaldybės administracijoje.	943	943		
<i>1.2.3. Priemonės, siūlomos įgyvendinti per konkurso būdu atrenkamus veiksmus:</i>				
1.2.3.1. Sąlygų, inovatyvių produktų ir paslaugų kūrimui, sudarymas, skatinant mažų, labai mažų ir vidutinių įmonių modernizavimą ir plėtrą (naujų darbo vietų kūrimą), jų darbo našumo augimą bei	X	X	X	Subsidijas gaunančių įmonių skaičius, 5 įmonės

konkurencingumą, verslo misijų organizavimas, mažų ir vidutinių įmonių tarptautiškumo didinimas. Privačių pirminės sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūros ir paslaugų plėtra. Mažų, labai mažų ir vidutinių įmonių investicijos į ekoinovacijas ir kitas efektyviai išteklius naudojančias technologijas. Aplinkai palankių įmonių konkurencingumo didinimas, pasitelkiant žaliasias inovacijas ir verslumą. Šilumos gamybos infrastruktūros pritaikymas biokuro naudojimui.				
Lėšų poreikis uždaviniui įgyvendinti:	1 541	1 541		

1.3. Uždavinys: Pagerinti darbo vietų pasiekiamumą, optimizuoti ryšius tarp urbanistinių centrų ir gyvenamųjų teritorijų

1. Uždavinys iškeltas siekiant išnaudoti Marijampolės regiono stiprybę – sudarytas palankias prielaidas gyventi miestuose (urbanistiniuose centruose); miestų potencialo išnaudojimui būtina optimali transporto sistema, darnaus judumo galimybių didinimas padės efektyviau sujungti gyvenamąsias ir darbo vietas, tenkinti žmonių judėjimo reikmes (didinamas darbo vietų, išsilavinimo ir laisvalaikio prieinamumas), todėl grėsmės, susijusios su mažėjančiu regiono gyventojų skaičiumi, poveikis bus mažesnis, bus prisidėta prie ilgalaikio nedarbo problemos sprendimo (aukšto ilgalaikio nedarbo teritorijos paprastai susiformuoja ten, kur pasiekiamumas tradiciniu transportu ar darnaus judumo priemonėmis yra nedidelis).

2. Svarstytos uždavinio alternatyvos „Pagerinti darbo vietų pasiekiamumą, optimizuoti ryšius tarp urbanistinių centrų ir gyvenamųjų teritorijų“, „Atnaujinti ir (arba) plėtoti pėsčiųjų-dviračių takų tinklą“ ir „Pagerinti darbo vietų pasiekiamumą, plėtojant viešąjį ir netaršų transportą ir didinat eismo saugą“. Daugiakriterinės analizės metodu buvo atrinkta uždavinio alternatyva „Pagerinti darbo vietų pasiekiamumą, optimizuoti ryšius tarp urbanistinių centrų ir gyvenamųjų teritorijų“.

3. Uždaviniui priskirtas rezultato rodiklis: Ilgalaikiai bedarbiai Marijampolės regione, asmenys. Siekiama reikšmė 2023 m. – 3000.

Produktų sukūrimo grafikas (kaupiamuoju būdu):

Kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai	Siekiami reikšmė									
		2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.

1.3-P-1	Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis, km				0,54	5,64	7,66	8,522	8,939	8,939	8,939
1.3-P-2	Įgyvendintos darnaus judumo priemonės, skaičius				1	1	1	1	1	1	1
1.3-P-3	Įsigytos naujos ekologiškos viešojo transporto priemonės, skaičius							5	5	5	5
1.3-P-4	Įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės						1	1	1	1	1

Uždavinio įgyvendinimo priemonės:	Lėšų poreikis (tūkst. eurų)	Iš jų viešosios lėšos (tūkst. eurų)	Iš jų ES lėšos (tūkst. eurų)	Sukuriamas produktas (produkto rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai, kiekybinė reikšmė)
<i>1.3.1.(v) Viešųjų investicijų priemonės:</i>				
1.3.1.1. Miestų gatvių rekonstrukcija ir eismo saugumo priemonių diegimas. Transporto infrastruktūros modernizavimas ir eismo saugumo didinimas sutvarkant miestų gatves, plėtojant jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu (Vilkaviškio miesto Vilniaus gatvės dalies rekonstrukcija; Vilkaviškio miesto Janonio gatvės dalies rekonstrukcija; Vilkaviškio miesto Kęstučio ir Maironio gatvių dalių rekonstrukcija; <u>Naujos Šiaurės g. ruožo tarp Vienybės ir Pilviškių gatvių statyba</u> ; Kalvarijos miesto Laisvės gatvės rekonstrukcija; Marijampolės savivaldybės Kauno gatvės dalies ir Kempingo gatvės rekonstrukcija; Kazlų Rūdos miesto Gedimino ir Kęstučio gatvių	4 866	4 866	3 517	Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis, 8,939 km Įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės, 1 vnt.

dalių infrastruktūros sutvarkymas; Šakių miesto susisiekimo infrastruktūros modernizavimas Medžiotojų, Jazminių, L. Giros, Birutės, Griškabūdžio, P. Vaičičiaus, J. Basanavičiaus ir Striūpų gatvėse.				
1.3.1.2. Alternatyvios susisiekimo infrastruktūros įrengimas ir vystymas bei darnaus judumo skatinimas įgyvendinant savivaldybių darnaus judumo planų sprendinius (konkretūs veiksmai bus planuojami atsižvelgus į savivaldybės parengtą darnaus judumo planą).				
1.3.1.3. Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas.	869	869	739	Įsigytos naujos ekologiškos viešojo transporto priemonės, 5 vnt.
<i>1.3.2. Organizacinio, administracinio pobūdžio priemonės:</i>				
1.3.2.1. Transporto sistemos optimizavimui Marijampolės regione, siekiant plėtoti alternatyvius automobiliams susisiekimo būdus, reikalingo darnaus judumo plano parengimas.				Įgyvendintos darnaus judumo priemonės, 1 vnt.
Lėšų poreikis uždaviniui įgyvendinti:	5 735	5 735	4 256	

Priedo pakeitimai:

Nr. [1V-610](#), 2016-09-02, paskelbta TAR 2016-09-06, i. k. 2016-23250

Nr. [1V-973](#), 2018-12-27, paskelbta TAR 2018-12-27, i. k. 2018-21502

Nr. [1V-941](#), 2019-11-21, paskelbta TAR 2019-11-21, i. k. 2019-18574

MARIJAMPOLĖS REGIONO INTEGRUOTOS TERITORIJŲ VYSTYMO PROGRAMOS VEIKSMŲ PLANAS

1. Tikslas. Didinti užimtumą Marijampolės regione:

1.1. Uždavinys. Vystyti urbanistinius centrus Marijampolės, Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Šakių ir Vilkaviškio miestuose, skatinant smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą bei didinant viešųjų erdvių ir bendruomeninės infrastruktūros lankomumą ir patrauklumą:

1.1.1v Veiksmas: Vilkaviškio miesto rekreacinės teritorijos prie Šeimenos upės sukūrimas ir kompleksiškas prieigų sutvarkymas (pėsčiųjų ir dviračių takų atnaujinimas ar įrengimas, želdinių sutvarkymas, mažosios architektūros elementų, kitos viešųjų erdvių infrastruktūros įrengimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2021	Vilkaviškio rajono savivaldybės administracija (toliau – VRS)	VRM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)	R

1.1.1v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų bendrasis finansavimas (toliau – BF):	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
1 884 811	141 000	141 000	145 861	145 861					1 597 950

1.1.2v Veiksmas: Vilkaviškio miesto centrinės J. Basanavičiaus aikštės ir jos prieigų sutvarkymas (aikštės rekonstrukcija, šaligatvių, pėsčiųjų ir dviračių takų, gatvių dangų atnaujinimas, želdinių sutvarkymas, mažosios architektūros elementų, kitos viešųjų erdvių infrastruktūros įrengimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas
--------------------	--------------------	------------	-------------	---	--	---------------------------

						(R, V, –)
2016	2017	VRS	VRM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)	R

1.1.2v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
1 228 597	110 803	110 803	175 968	175 968					941 826

1.1.3v Veiksmas: Kompleksinis J. Basanavičiaus aikštės viešųjų erdvių sutvarkymas (pėsčiųjų alėjos įrengimas, jos prieigų, pėsčiųjų tako sutvarkymas, privažiavimo ir automobilių stovėjimo aikštelės, esančių J. Basanavičiaus a. 7, remontas, privažiavimo prie aikštelės, esančios prie J. Basanavičiaus a. 11, įrengimas ir remontas, viešojo tualetų įrengimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas			Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)	
2018	2020	VRS	VRM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)		R	

1.1.3v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
836 416	62 731	62 731	62 731	62 731					710 954

1.1.4v Veiksmas: Teritorijos tarp Vilkaviškio kultūros centro, Vilkaviškio autobusų stoties, Vilkaviškio vaikų ir jaunimo centro sutvarkymas (pėsčiųjų takų įrengimas, želdinių sutvarkymas, mažosios architektūros elementų, kitos viešųjų erdvių infrastruktūros įrengimas. Teritorijoje prie Vilkaviškio kultūros centro bus įrengtas amfiteatras, erdvė žiūrovams, vaikų žaidimų aikštelė. Teritorijoje prie Vilkaviškio vaikų ir jaunimo centro bus įrengiama erdvė, skirta renginiams, erdvė sportuojantiems, atnaujinta automobilių stovėjimo aikštelė)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2020	VRS	VRM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)	R

1.1.4v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
721 462	54 110	54 110	54 110	54 110					613 242

1.1.5v Veiksmas: Vilkaviškio miesto sodo tarp Šeimenos upelio, Vytauto, Rimgaudo ir J. Basanavičiaus gatvių sutvarkymas, modernizavimas bei plėtra (pėsčiųjų takų įrengimas, želdinių sutvarkymas, mažosios architektūros elementų, kitos viešųjų erdvių infrastruktūros įrengimas. Bus įrengtos pėsčiųjų alėjos su mažosios architektūros elementais, renginių aikštelė, pasyvaus laisvalaikio zona su pavėsiu, vaikų aktyvaus laisvalaikio zona)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)	
2018	2020	VRS	VRM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)	R	

1.1.5v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
721 462	54 110	54 110	54 110	54 110					613 242

1.1.6v Veiksmas: Kompleksinis Kalvarijos miesto centrinės dalies sutvarkymas (atnaujinant parką, autobusų stoties teritoriją, aikštę, turgelį) (šaligatvių, pėsčiųjų takų, gatvių dangų atnaujinimas, želdinių sutvarkymas, mažosios architektūros elementų, kitos viešųjų erdvių infrastruktūros

įrengimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2020	Kalvarijos savivaldybės administracija (toliau – KS)	VRM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)	R

1.1.6v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
2 107 993	158 099	158 099	158 100	158 100					1 791 794

1.1.7v Veiksmas: Šešupės kairiojo kranto teritorijos (gamtinio karkaso teritorijos) kompleksinis sutvarkymas (želdinių, upės pakrančių sutvarkymas, minimalios tausojančiam lankymui skirtos infrastruktūros įrengimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2021	Marijampolės savivaldybės administracija (toliau – MS)	AM	5.5.1.	Pagerinti vietinės augalijos ir gyvūnijos rūšių, buveinių ir kraštovaizdžio arealų būklę	R

1.1.7v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
724 051			108 608	108 608					615 443

1.1.8v Veiksmas: Kompleksinis Marijampolės miesto teritorijos prie Vytauto, P. Armino, Aušros, V. Kudirkos ir Mindaugo gatvių viešųjų erdvių sutvarkymas (šaligatvių, pėsčiųjų takų, gatvių dangų atnaujinimas, želdinių sutvarkymas, mažosios architektūros elementų, kitos viešųjų erdvių infrastruktūros įrengimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2016	2018	MS	VRM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)	V

1.1.8v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
1 002 970	75 222	75 222	75 223	75 223					852 525

1.1.9v Veiksmas: Marijampolės regiono turizmo trasų ir maršrutų (Šešupės vandens trasos ir kt.) informacinės infrastruktūros plėtra (turizmo trasų ženklėjimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2015	2016	MS	ŪM	5.4.1.	Padidinti kultūros ir gamtos paveldo aktualumą, lankomumą ir žinomumą, visuomenės informuotumą apie juos supančią aplinką	R

1.1.9v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
57 925			8 690	8 690					49 235

1.1.10v Veiksmas: Kalvarijos savivaldybės viešosios bibliotekos patalpų pritaikymas bendruomenės poreikiams (vidaus patalpų ir įrangos atnaujinimas, gyventojų aptarnavimui skirtų erdvių modernizavimas ir išplėtimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2016	2020	KS	KM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)	R

1.1.10v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
648 236			97 236	97 236					551 000

1.1.11v Veiksmas: Viešosios Petro Kriaučiūno bibliotekos, esančios Vytauto g. 22, Marijampolėje, paslaugų plėtra (vidaus erdvių ir įrangos atnaujinimas, paslaugų, skirtų neįgaliesiems sukūrimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2016	2018	MS	KM	7.1.1.	Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)	R

1.1.11v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
562 835	0	0	84 425	84 425					478 410

1.1.12v Veiksmas: Kalvarijos miesto vandenvietės rekonstrukcija, užtikrinant geriamojo vandens kokybę

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2016	2019	UAB „Kalvarijos komunalininkas“	AM	5.3.2.	Padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą	R

1.1.12v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
567 492							283 746	283 746	283 746

1.1.13v Veiksmas: Kazlų Rūdos miesto vandenvietės rekonstrukcija, užtikrinant geriamojo vandens kokybę

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2015	2018	UAB „Kazlų Rūdos komunalininkas“	AM	5.3.2.	Padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą	R

1.1.13v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
100 000			25 000	25 000			25 000	25 000	50 000

1.1.14v Veiksmas: Pastato, esančio Atgimimo gatvė 5, Kazlų Rūdoje, restauracija, pritaikant jį bendruomenės poreikiams (ekspozicijų salės, amatų centro įrengimas)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2015	2020	Kazlų Rūdos savivaldybės administracija (toliau – KRS)	KM	5.4.1.	Padidinti kultūros ir gamtos paveldo aktualumą, lankomumą ir žinomumą, visuomenės informuotumą apie juos supančią aplinką	R

1.1.14v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
606 048			90 907	90 907					515 141

1.1.15v Veiksmas: Šakių miesto naujų geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tinklų tiesimas (tinklų rekonstrukcija)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2016	2021	UAB „Šakių vandenys“	AM	5.3.2.	Padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą	R

1.1.15v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
135 742							67 871	67 871	67 871

Iš viso pagal 1.1 uždavinį:	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
11 906 040	656 075	656 075	1 140 969	1 140 969			376 617	376 617	9 732 379

1.2. Uždavinys. Sudaryti sąlygas kurti gerai apmokamas, į aukštą pridėtinę vertę orientuotas darbo vietas:

1.2.1v Veiksmas: Marijampolės miesto inžinerinės infrastruktūros plėtra (pėsčiųjų ir dviračių tako su apšvietimu nuo Marijampolės Kauno gatvės iki Marijampolės miesto ribos prie valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 2626 Rudiškiai–Baraginė (kelio ruožas 0,023–0,975 km) įrengimas, dujotiekio nutiesimo į Marijampolės LEZ paslaugos, susijusios su Marijampolės miesto ribose tiesiama dujotiekio dalimi nuo prijungimo taško prie aukšto slėgio dujotiekio vamzdyno Marijampolės Gėlyno gatvėje iki Marijampolės miesto ribos prie valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 2626 Rudiškiai–Baraginė (kelio ruožas 0,023–0,975 km), pirkimas.)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2017	2019	MS				

1.2.1v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
598 000			598 000						

Iš viso pagal 1.2 uždavinį:	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
598 000			598 000						

1.3. Uždavinys. Pagerinti darbo vietų pasiekiamumą, optimizuoti ryšius tarp urbanistinių centrų ir gyvenamųjų teritorijų:

1.3.1v Veiksmas: Vilkaviškio miesto Vilniaus gatvės dalies rekonstrukcija. Atliekant veiksmą Vilkaviškio miesto Vilniaus gatvės dalies rekonstrukcija

bus rekonstruojama apie 200 m važiuojamosios kelio dangos, abiejose kelio važiuojamosios dalies pusėse įrengtas naujas šaligatvis. Siekiant optimizuoti darbo vietų pasiekiamumą vienoje Rūtų g. pusėje bus įrengtas apie 110 m pėsčiųjų takas, jungiantis Vilniaus g. su Janonio g.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2019	VRS	SM	6.2.1.	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.1v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Kelių priežiūros ir plėtros programos, toliau – KPPP) (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
102 636			15 395	15 395	0	0			87 241

1.3.2v Veiksmas: Vilkaviškio miesto Janonio gatvės dalies rekonstrukcija. Atliekant veiksmą Vilkaviškio miesto Janonio gatvės dalies rekonstrukcija bus rekonstruojama apie 185 metrai važiuojamosios kelio dangos, abiejose kelio važiuojamosios dalies pusėse įrengti nauji šaligatviai.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2020	VRS	SM	6.2.1.	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.2v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (KPPP) (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
85 542			12 831	12 831	0	0			72 711

1.3.3v Veiksmas: Vilkaviškio miesto Kėstučio ir Maironio gatvių dalių rekonstrukcija (veiksmas prisidės prie sugaišto kelionės automobilių keliais

laiko mažėjimo)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2019	VRS	SM	6.2.1.	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.3v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (KPPP) (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
556 847			110 903	110 903					445 944

1.3.4v Veiksmas: Kalvarijos miesto Laisvės gatvės rekonstrukcija. Atliekant veiksmą Kalvarijos miesto Laisvės gatvės rekonstrukcija, rekonstruojamos gatvės ilgis sudarys 235 m, bus įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai bei įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2016	2020	KS	SM	6.2.1.	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.4v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
715 877			326 832	326 832					389 045

1.3.5v Veiksmas: Marijampolės savivaldybės Kauno gatvės dalies ir Kempingo gatvės rekonstrukcija. Atliekant veiksmą (veiksmo pavadinimas

sutampa su projekto pavadinimu), Kempingo gatvėje bus rekonstruojama apie 1,7 km kelio dangos (klojama asfaltbetonio danga), abiejose kelio pusėse įrengiami lietaus nuvedimo grioviai; dalyje Kauno gatvės bus rekonstruojama apie 0,7 km kelio dangos, abiejose kelio pusėse rekonstruoti šaligatviai, rekonstruotas gatvės apšvietimas ir įrengtos pėsčiųjų perėjų salėlės

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2020	MS	SM	6.2.1.	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.5v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
1 329 840			452 682	452 682					877 158

1.3.6v Ekologiškų transporto priemonių įsigijimas (planuojama įsigyti 5 ekologiškas viešojo transporto priemonės. Veiksmas prisidės prie viešuoju transportu vežamų keleivių skaičiaus didinimo. Konkretūs sprendiniai ir rezultatai bus nustatyti parengus investicinį projektą ir pasirinkus optimalią jo įgyvendinimo alternatyvą)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, –)
2018	2023	MS	SM	4.5.1	Skatinti darnų judumą ir plėtoti aplinkai draugišką transportą siekiant sumažinti anglies dioksido išmetimus	R

1.3.6v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
868 861			130 330	130 330					738 531

1.3.7v Veiksmas: Kazlų Rūdos miesto Gedimino ir Kęstučio gatvių dalių infrastruktūros sutvarkymas (veiksmas prisidės prie vietinės reikšmės kelių transporto infrastruktūros vystymo ir prie saugų eismą ir aplinkosaugą gerinančių priemonių didinimo. Konkretūs rezultato rodikliai (Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis, įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės) bus nustatyta parengus investicinį projektą ir pasirinkus optimalią jo įgyvendinimo alternatyvą)

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, -)
2017	2019	KRS	SM	6.2.1	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.7v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
383 478			57 522	57 522	0	0			325 956

1.3.8v Veiksmas: Šakių miesto susisiekimo infrastruktūros modernizavimas Medžiotojų, Jazminų, L. Giros, Birutės, Griškabūdžio, P. Vaičiūčio, J. Basanavičiaus ir Striūpų gatvėse (veiksmo santrumpa – Šakių miesto susisiekimo infrastruktūros modernizavimas Marijampolės regiono ITVP 1.3.8v veiksmu nurodytose gatvėse) (planuojamų rekonstruoti arba atnaujinti bendras gatvių ilgis – 674 m, bei planuojamos įdiegti saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės. Planuojamos rekonstruoti ar atnaujinti gatvės bei įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės leis padidinti saugumą bei sutrumpinti kelionės laiką rekonstruotomis ar atnaujintomis gatvėmis.) Tikslus gatvių bei diegiamų saugų eismą gerinančių ir aplinkosaugos priemonių kiekis bus nustatytas parengus investicinį projektą bei parengus techninius dokumentus, reikalingus faktinei darbų kainai nustatyti, ir pasirinkus optimalią projekto įgyvendinimo alternatyvą.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, -)
2019	2022	Šakių rajono savivaldybės administracija	SM	6.2.1.	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.8v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):	Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):	Kitos viešosios lėšos (Kelių priežiūros ir plėtros)	Privačios lėšos (Eur):	ES lėšos (Eur):
------------------	---------------------------------	------------------------------------	---	------------------------	-----------------

įgyvendinti (Eur):					programos, toliau – KPPP) (Eur):				
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
1 105 158			165 774	165 774	0	0			939 384

1.3.9v Veiksmas: Nauja Šiaurės g. ruožo tarp Vienybės ir Pilviškių gatvių statyba. Atliekant veiksmą numatoma įrengti naują Šiaurės g. ruožą tarp Vienybės ir Pilviškių gatvių. Planuojamas projekto lėšomis naujai įrengiamos gatvės ruožo ilgis sudaro apie 540 m.

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, -)
2018	2021	VRS	SM	6.2.1.	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.9v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Kelių priežiūros ir plėtros programos, toliau – KPPP) (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
832 771			467 133	467 133	29 646	29 646			335 992

1.3.10v Veiksmas: Kazlų Rūdos miesto Vytauto gatvės dalies infrastruktūros gerinimas (veiksmas prisidės prie vietinės reikšmės kelių transporto infrastruktūros vystymo ir prie saugų eismą ir aplinkosaugą gerinančių priemonių didinimo. Konkretus rekonstruotų arba atnaujintų kelių ilgis, įdiegtos saugų eismą gerinančios ir aplinkosaugos priemonės bus patikslintos parengus techninį projektą bei projekto paraišką).

Pradžia (metai)	Pabaiga (metai)	Vykdytojas	Ministerija	Veiksmų programos konkretaus uždavinio numeris ir pavadinimas		Veiksmo atrankos būdas (R, V, -)
2019	2022	KRS	SM	6.2.1.	Padidinti regionų judumą plėtojant regionų jungtis su pagrindiniu šalies transporto tinklu ir diegiant eismo saugos priemones	R

1.3.10v Veiksmo lėšų poreikis ir finansavimo šaltiniai

Iš viso veiksmui įgyvendinti (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (Kelių priežiūros ir plėtros programos, toliau – KPPP) (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
51 995			7 799	7 799	0	0			44 196

Iš viso pagal 1.3 uždavinį:	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (KPPP) (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
6 033 005			1 747 201	1 747 201	29 646	29 646			4 256 158

Iš viso pagal 1 tikslą:	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (KPPP) (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
18 537 045	656 075	656 075	3 486 170	2 888 170	29 646	29 646	376 617	376 617	13 988 537

Iš viso pagal Marijampolės ITV programos veiksmų planą (Eur):	Valstybės biudžeto lėšos (Eur):		Savivaldybės biudžeto lėšos (Eur):		Kitos viešosios lėšos (KPPP) (Eur):		Privačios lėšos (Eur):		ES lėšos (Eur):
	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	Iš viso:	iš jų BF:	
18 537 045	656 075	656 075	3 486 170	2 888 170	29 646	29 646	376 617	376 617	13 988 537

Priedo pakeitimai:

Nr. [1V-730](#), 2016-10-18, paskelbta TAR 2016-10-18, i. k. 2016-25335

Nr. [1V-973](#), 2018-12-27, paskelbta TAR 2018-12-27, i. k. 2018-21502

Nr. [1V-941](#), 2019-11-21, paskelbta TAR 2019-11-21, i. k. 2019-18574

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-610](#), 2016-09-02, paskelbta TAR 2016-09-06, i. k. 2016-23250

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 4 d. įsakymo Nr. 1V-693 „Dėl Marijampolės regiono integruotos teritorijų vystymo programos patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-730](#), 2016-10-18, paskelbta TAR 2016-10-18, i. k. 2016-25335

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 4 d. įsakymo Nr. 1V-693 „Dėl Marijampolės regiono integruotos teritorijų vystymo programos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-973](#), 2018-12-27, paskelbta TAR 2018-12-27, i. k. 2018-21502

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 4 d. įsakymo Nr. 1V-693 „Dėl Marijampolės regiono integruotos teritorijų vystymo programos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-941](#), 2019-11-21, paskelbta TAR 2019-11-21, i. k. 2019-18574

Dėl vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 4 d. įsakymo Nr. 1V-693 „Dėl Marijampolės regiono integruotos teritorijų vystymo programos patvirtinimo“ pakeitimo